

ת"פ 29957/01/20 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 29957-01-20 מדינת ישראל נ' פלונית (עציר)

לפני	כבוד השופט אביב שרון
המבקשת	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד נעה שיק
נגד	פלונית
המשיבה	ע"י ב"כ עו"ד אורנית מרום

החלטה

לפניי בקשה לעיון חוזר בהחלטה כי הנאשמת אינה מסוגלת לעמוד לדין, לפי סעיף 21א' לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991.

רקע

1. נגד הנאשמת הוגש ביום 13.1.20 כתב אישום המייחס לה שני אישומים בעבירות איומים, היזק לרכוש במזיד והפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם. על פי עובדות האישום הראשון, ביום 11.1.20, בשעת בוקר, הגיעה הנאשמת לחניית בית הוריה בפתח-תקוה, בשעה שהוריה היו נוכחים בבית, צעקה והפצירה בהוריה שיפתחו את שער החנייה וכי יתנו לה כסף, ומשלא נענתה - שברה את שער החנייה, שברה את מגב השמשה ברכבו של אביה וכן צעקה לעבר הוריה כי אם לא יפתחו את השער תשרוף את השער, את הבית ואת המתלוננים. בהמשך לכך, בתחנת המשטרה בעת חקירתה, גידפה את השוטר ואיימה עליו. על פי עובדות האישום השני, הפרה הנאשמת, פעמיים, צו הגנה אשר במסגרתו הורחקה הנאשמת מבית הוריה, בכך שביום 26.5.18, הגיעה לבית הוריה, צעקה דברי גידופין ודרשה שיתנו לה כסף, ובתגובה אביה נתן לה 100 ₪; וכן שביום 27.5.18 הגיעה לבית הוריה, דפקה בחוזקה על דלת הבית, צעקה ודרשה 50 ₪.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה נגד הנאשמת בקשת מעצר, במסגרת מ"ת 29947-01-20, והיא נשלחה לבדיקה של הפסיכיאטר המחוזי על מנת שתתקבל חוות דעת בעניינה שתבחן את כשירותה המהותית והדינית לעמוד לדין.

3. ביום 19.1.20 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינה של הנאשמת, אשר קבעה כי הנאשמת כשירה לעמוד לדין וכן אחראית למעשיה.

4. ביום 5.5.20 נעתר בית המשפט לבקשת ההגנה והורה על קבלת חוות דעת פסיכיאטרית משלימה בעניינה של

הנאשמת. ביום 18.5.20 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית משלימה לפיה הנאשמת סובלת כעת ממחלת נפש ואינה כשירה לעמוד לדין.

בהתאם לכך, ביום 25.5.20, בהסכמת הצדדים, הורה בית המשפט (כב' הש' אליאנא דניאלי) על הפסקת ההליכים בעניינה של הנאשמת ועל אשפוז לתקופה מקסימלית בת 3 שנים.

5. ביום 11.8.20 התכנסה ועדה פסיכיאטרית בעניינה של הנאשמת אשר החליטה לשחרר את הנאשמת מאשפוז, תוך המרת צו האשפוז לצו טיפול מרפאתי כפוי. לבקשת המדינה, עיכבה הועדה הפסיכיאטרית את החלטתה למשך 5 ימים.

6. המדינה, על פי בקשה שהוגשה על ידי המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), מכוח סמכות שהואצלה לה על ידי היועץ המשפטי למדינה, מבקשת לחדש את ההליך, בהתאם לסעיף 21א' לחוק טיפול בחולי נפש, מאחר ויש יסוד סביר להניח כי הנאשמת מסוגלת לעמוד לדין וכי יש ענין לציבור בהעמדתה לדין של הנאשמת.

7. בהחלטה מיום 12.8.20 הוזמנה חוות דעת פסיכיאטרית עדכנית בעניינה של הנאשמת ונקבע מועד לדין בבקשה ליום 13.8.20.

ביום 13.8.20 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית אשר קבעה כי עם הטיפול התרופתי חל שיפור במצבה של הנאשמת, וכעת ללא עדות למצב פסיכופי, יציבה במצב רוחה וללא אירועים חריגים במחלקה. נאמר כי הנאשמת אינה נמצאת במצב פסיכופי, מתמצאת בהליכים המשפטיים המתקיימים בעניינה, מסוגלת להיעזר בעורכי דינה ועל כן כשירה לעמוד לדין.

8. באותו יום התקיים דין בבקשה ולאחר שניתנה החלטה הדוחה את הדיון להיום, לצורך עיון ומתן החלטה, ולאחר שהנאשמת הצהירה שהיא מוכנה לשהות בהסכמה בבית החולים גהה עד למועד הדיון (עמ' 14, ש' 1), נמלטה הנאשמת דרך שער הכניסה של בית המשפט (לאחר שביקשה מנציג בית חולים גהה, אשר ליווה אותה, להיכנס לשירותים) ונעלמו עקבותיה (עמ' 14, ש' 18). בהחלטה מאוחרת מאותו היום הוריתי למשטרת ישראל לאתר את הנאשמת ולהשיבה לבית חולים גהה להמשך שהייה עד למתן החלטה זו בעניינה (עמ' 15).

טענות ב"כ הנאשמת

9. ב"כ הנאשמת עמדה על ההבדלים בין סעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש לבין סעיף 21א' לחוק. היא טענה שבעוד שסעיף 21, המדבר על נאשם ששוחרר מצו אשפוז או צו מרפאתי כפוי, אינו מצריך אישור בית המשפט לחדש את ההליך שהופסק נגד הנאשם, הרי שסעיף 21א', המדבר על נאשם שנמצא בטיפול מרפאתי כפוי, מצריך החלטה של בית המשפט המקבלת את בקשת היועץ המשפטי לממשלה לעיון חוזר בהחלטה על הפסקת ההליכים.

ב"כ הנאשמת טענה שהחלטה על חידוש ההליך משמעותה שהצו המרפאתי הכפוי כבר לא יהיה בתוקף והוא יתבטל.

עוד טענה שכיום אין כל אינטרס ציבורי בהעמדתה לדין של הנאשמת, שכן מדובר בנאשמת חסרת כל כישורים חברתיים, מכורה לסמים מגיל צעיר, סבלה מתחלואה כפולה. הנאשמת מוכרת שנים רבות למערכת בריאות הנפש וקיימות בעניינה הפסקות הליכים בעברה. נעשו נסיונות שיקום בכפייה, אך הנאשמת לא התמסרה להם ונראה ששיקומה יכול וייעשה אך ורק בהסכמה שלה.

נטען שעומד על הפרק שילוב של הנאשמת בהוסטל לתחלואה כפולה באשדוד, שכן אחרת תשוב הנאשמת להיות דרת רחוב.

נטען שהנאשמת מאושפזת קרוב ל-3 חודשים מכוח צו אשפוז כפוי ומאחר וכתב האישום לא מייחס לה עבירות ברף חומרה גבוהה גם העונש שיוטל עליה לא צפוי להיות גבוה.

לפיכך, נטען שחידוש ההליך הפלילי יביא להפסקת הצו המרפאתי הכפוי, יביא לרגרסיה במצבה ויתכן ויגדע תחילתו של הליך שיקומי. בנסיבות אלה, נטען שאין אינטרס ציבורי בהעמדתה המחודשת לדין.

ב"כ הנאשמת הפנתה לפסיקה - ת"פ (שלום רחובות) 60223-05-18 **מדינת ישראל נ' אלקיים** (23.4.20), ערעור תלוי ועומד (ע"פ (מחוזי מרכז) 4654-06-20) - המנתחת את ההבדלים בין סעיפים 21 ו-21א' לחוק טיפול בחולי נפש ודוחה בקשה של המדינה לעיון חוזר בהחלטה להפסיק את ההליכים נגד נאשם, בנסיבות דומות.

דין והכרעה

10. הוראות החוק הרלוונטיות לענייננו הן סעיפים 21 ו-21א' לחוק טיפול בחולי נפש שזה נוסחן:

"העמדה לדין לאחר שחרור

21. אושפז נאשם על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או נמצא בטיפול מרפאתי על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או על פי החלטת ועדה פסיכיאטרית לפי סעיף 28(ב) והוא שוחרר לאחר מכן לפי סעיף 28(ד), רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות כי הנאשם יועמד לדין על העבירה שבה הואשם.

מיום 21.6.2015

21. אושפז נאשם על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או נמצא בטיפול מרפאתי על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או על פי החלטת ועדה פסיכיאטרית לפי סעיף 28(ב) והוא שוחרר לאחר מכן לפי סעיף 28(ד), רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות כי הנאשם יועמד לדין על העבירה שבה הואשם. העמדה לדין לפני שחרור מטיפול מרפאתי

21א. (א) מצא היועץ המשפטי לממשלה כי אף שנאשם נמצא בטיפול מרפאתי על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או על פי החלטת ועדה פסיכיאטרית לפי סעיף 28(ב), יש יסוד סביר להניח כי הוא מסוגל לעמוד לדין, וכי נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדתו לדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בהחלטה כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת היותו חולה.

(ב) לא יקבע בית המשפט כי נאשם כאמור בסעיף קטן (א) מסוגל לעמוד לדין, אלא לאחר קבלת

חוות דעת פסיכיאטרית, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 15(ג), לפי העניין.

(ג) על החלטה של בית משפט לפי סעיף קטן (א) ניתן לערור לבית משפט שלערעור ויחולו הוראות סעיף 15(ו).

(ד) הועמד נאשם לדין לפי סעיף זה, ישוחרר מהטיפול המרפאתי; על נאשם ששוחרר כאמור והוגשה לגביו בקשה לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן - חוק המעצרים) יחולו הוראות סעיף 48(א)(7) לחוק האמור.

11. להבדיל מסעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש, אשר דן בנאשם ששוחרר מאשפוז או מטיפול מרפאתי כפוי, ובנסיבות אלה נתון שיקול הדעת הבלעדי והמלא ליועץ המשפטי לממשלה לחדש את ההליך המשפטי בעניינו, הרי שסעיף 21א' לחוק דן בנאשם שנמצא בטיפול מרפאתי ומצריך את היועץ המשפטי לממשלה לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בהחלטה כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין. תנאי לקבלת הבקשה היא שבית המשפט יקבע שהנאשם מסוגל לעמוד לדין, וזאת על פי חוות דעת פסיכיאטרית שהזמין בעניינו; תנאי נוסף שנדרש בסעיף הוא ש"נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדתו לדין".

12. נראה - לאור העובדה שבקשתו של היועץ המשפטי לממשלה טעונה אישורו של בית המשפט - שהיא כפופה לביקורת שיפוטית מהותית ואין מדובר בבקשה "טכנית" שעל בית המשפט לבחון באופן פורמאלי-צורני בלבד. בענין זה מסכים אני עם דברי סגנית הנשיאה, כב' הש' אפרת פינק, בענין אלקיים, הנזכר לעיל, כי סעיף 21א' לחוק אינו מסמך את היועץ המשפטי לממשלה להעמיד לדין, אלא שהוא מסמך את התביעה לבקש מבית המשפט עיון חוזר בהחלטה כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין, ועל כן, היקף הביקורת של בית המשפט על שיקול הדעת של התביעה אם "נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדתו לדין", רחב יותר מהיקף ביקורת מצומצם התחום למקרים חריגים ונדירים, כאשר מדובר בהעמדה לדין "רגילה".

13. יחד עם זאת, לאחר שבחנתי את נסיבות העניין בכללותן, באתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשת התביעה ולהורות על חידוש ההליך הפלילי נגד הנאשמת.

14. באשר לתנאי הראשון הקבוע בסעיף 21א' לחוק - קבלת חוות דעת פסיכיאטרית עדכנית בעניינה של הנאשמת וקביעה שהנאשמת מסוגלת לעמוד לדין - מחוות דעת פסיכיאטרית עדכנית מיום 13.8.20 עולה שהנאשמת לאחר קבלת טיפול תרופתי, מאוזנת, מבינה את הליכי המשפט, מסוגלת לעקוב אחריהם, מתקשרת עם עורכת דינה וכשירה לעמוד לדין.

על כן, אני קובע שהנאשמת כשירה לעמוד לדין.

15. באשר לתנאי השני הקבוע בסעיף 21א' לחוק - נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדה לדין -

א. סעיף 21א(א) מדבר על נאשם ש"נמצא בטיפול מרפאתי". ההיגיון ברור. יש לשקול בכובד ראש העמדה מחודשת לדין של אדם אשר נמצא בטיפול מרפאתי, שכן העמדתו לדין תביא לשחרורו מהטיפול המרפאתי (ס"ק

ד'). בענייננו, חשש זה אינו מתקיים, שכן הנאשמת כלל לא החלה בטיפול מרפאתי. למעשה, החלטת הועדה הפסיכיאטרית בעניינה ניתנה ביום 11.8.20 וביצועה עוכב עד ליום 16.8.20, כך שלא ניתן לדבר על מי שנמצאת בעיצומו של טיפול מרפאתי.

ב. העמדה מחודשת לדין אף לא תגדע הליך שיקומי בו החלה או בו מצויה הנאשמת, שכן, בפועל, הנאשמת טרם שוחררה מצו האשפוז הכפוי והיא עדיין נמצאת בבית חולים גהה.

ג. הרעיון לשלב את הנאשמת בהוסטל באשדוד, המטפל באנשים עם תחלואה כפולה, אמנם עומד על הפרק, אך טרם קרם עור וגידים (הנאשמת אמורה לעבור ראיון קבלה בשבוע הבא), וממילא, ניתן יהיה לשלב את הנאשמת בהוסטל זה, או בהוסטל אחר דומה לו, במסגרת ההליך הפלילי.

ד. אמנם הנאשמת לא הואשמה בעבירות החמורות ביותר בספר החוקים, אך לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בנאשמת שאינה יציבה מבחינה נפשית, סובלת מתחלואה כפולה, דהיינו, מכורה לסמים, ועל כן נשקף ממנה סיכון בכלל וסיכון להוריה בפרט.

ה. הנאשמת אף הוכיחה - בבירחתה מבנין בית המשפט, תוך הפרה, לכאורה, של צו אשפוז כפוי, ולאחר שהבטיחה לבית המשפט להישאר בבית החולים עד לקבלת החלטה בעניינה - שאין לסמוך עליה וששיקול דעתה עדיין לקוי.

ו. באשר לחלוף הזמן, כתב האישום אכן הוגש בחודש ינואר 2020, אך ההליכים הופסקו בחודש מאי 2020, דהיינו לפני כ-3 חודשים בלבד, והבקשה לעיון חוזר הוגשה מיד לאחר קבלת החלטת הועדה הפסיכיאטרית ביום 11.8.20, כך שלא ניתן לומר שחלף זמן רב מאז ביצוע העבירות או מאז הפסקת ההליכים, או שהמדינה נקטה בשיהוי בהגשת הבקשה לעיון חוזר.

ז. לבסוף, יאמר שנסיבות הענין שלפני שונות בתכלית מהנסיבות "**החריגות ביותר**" (פיסקה 40 להחלטה) שנדונו בענין **אלקיים**, הנזכר לעיל, שם כתב האישום הוגש במאי 2018 ומאז החלטת השחרור של הועדה הפסיכיאטרית חלפו למעלה משנה וחצי עד לקבלת החלטה בדבר חידוש ההליך; מאז האירוע חזרו הנאשם והמתלוננת לזוגיות ונישאו, כאשר המתלוננת הכחישה את אירוע האלימות מכל וכל; שהייתו של הנאשם תקופה ארוכה בטיפול מרפאתי; וחשש רב שחידוש ההליכים יביאו להפסקת הצו המרפאתי שאין חולק בדבר חשיבותו לנאשם (פיסקאות 38-39 להחלטה).

16. בנסיבות אלה, אני מקבל את הבקשה לעיון חוזר ומורה על חידוש ההליכים נגד הנאשמת.

17. **נקבע למענה מפורט ביום 6.9.20 שעה 09:00 לפני כב' הש' קלייטמן.**

הנאשמת מזהרת בחובת התייצבותה.

ניתנה היום, כ"ו אב תש"פ, 16 אוגוסט 2020, במעמד

עמוד 5

ב"כ המבקשת, המשיבה ובאת-כוחה.